

Конгрес
Українських
Націоналістів

Змагатимеш до посилення сили, слави,
багатства і простору Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

www.nacija.org.ua

12 серпня 2008 року № 33 (249)

У ЗОНІ КОНФЛІКТУ

КАВКАЗ — НОВА "ГАРЯЧА ТОЧКА"

Услід за Близьким Сходом військовий конфлікт наприкінці минулого тижня спалахнув на Кавказі. Локальна перестрілка між невизнаною Південною Осетією та Грузією у ніч з 7 на 8 серпня переросла наступної доби у військове протистояння. З обох боків є численні жертви як серед військових, так і мирного населення.

У цей конфлікт втрутилася Російська Федерація, котра висунула на боці Південної Осетії і

вже встигла завдати низку бомбардувань авіацією по важливих об'єктах Грузії.

Зокрема, Росія задіяла понад 50 військових літаків для бомбардувань грузинської території.

За даними МЗС Грузії, авіаудари по грузинській території продовжуються. Бомбардуванням, як повідомляється, піддалося село Коджорі неподалік Тбілісі, одна з бомб упала в районі гори Махат у грузинській столиці.

Раніше грузинська влада повідомила, що в результаті російських авіанальотів, метою яких є військові об'єкти, загинули декілька десятків осіб, десятки військовослужбовців і мирних мешканців були поранені.

Заступник голови Генштабу РФ Анатолій Ноговіцин визнав факт бомбардувань. Він заявив, що атаки проводяться по об'єктах "другого ешелону", звідки, за даними російської розвідки, можуть висунутися підрозділи у зону осетинського конфлікту.

Крім того, помічник командувача колективних сил в зоні грузино-абхазького конфлікту Олександр Новицький повідомив, що введено до Абхазії угруповання російських військ налічує в своєму складі більше, ніж 9000 осіб особового складу, понад 350 одиниць бронетехніки.

"Російська Федерація має намір захопити Грузію цілком, щоб одержати контроль за маршрутами постачань енергоресурсів з Центральної Азії, — заявив Президент Грузії Михайло Саакашвілі в інтерв'ю німецьким ЗМІ. — До того ж вони хочуть позбутися нас, вони хочуть зміни влади. Будь-який демократичний уряд у сусідніх з РФ регіонах має бути зміщений".

На час виходу цього числа часопису стало відомо, що Президент Грузії Михайло Саакашвілі звернувся до Президента Росії Дмитра Медведєва з пропозицією "разом зупинити це божевілля". Зі свого боку він заявив про готовність Грузії припинити вогонь у Цхинвальському регіоні й почати переговори з Росією.

Водночас МЗС Росії заявило про дві умови припинення вогню в Південній Осетії — Москва вимагає від Тбілісі вивести всі формування із зони конфлікту і негайно підписати угоду про незастосування сили.

Свою позицію щодо кавказького конфлікту висловила Україна. Вона вимагає негайного припинення бойових дій та початку переговорів без жодних попередніх умов. Крім того, Президент Віктор Ющенко підписав Указ про надання гуманітарної допомоги Грузії для цивільного

населення, яке потерпає внаслідок загострення конфлікту в Південній Осетії.

До Тбілісі за дорученням Президента Віктора Ющенка прибув міністр закордонних справ України Володимир Огризко з метою обговорити з керівництвом Грузії та представниками міжнародних безпекових організацій конкретні заходи для припинення військового протистояння.

Зокрема, минулого понеділка Володимир Огризко зустрівся з Президентом Грузії Михайлом Саакашвілі. Під час розмови обговорювалися шляхи якнайшвидшого врегулювання кризи в Північній Осетії. В. Огризко поінформував про зусилля України на міжнародній арені щодо вироблення конкретного плану дій виходу із ситуації, що склалася.

(За повідомленнями Інтернет-видань)

ЗАЯВА

Конгресу Українських Націоналістів з приводу останніх подій у Грузії

Конгрес Українських Націоналістів закликає світове співтовариство висловити рішучий протест загарбницьким діям Російської Федерації, спрямованим проти суверенної Грузії та її народу. Офіційна Москва створила небезпечний прецедент, ввівши свої війська на територію незалежної держави та фінансуючи сепаратистські угруповання Південної Осетії й Абхазії.

Ми закликаємо ОБСЄ, НАТО та ООН ужити невідкладних заходів для врегулювання військового конфлікту в Грузії, засудити вторгнення російських військ на територію сусідньої держави.

Конгрес Українських Націоналістів висловлює занепокоєння щодо територіальної цілісності України, оскільки наступною військовою кампанією РФ після Грузії може бути Україна. Російські високопосадовці неодноразово робили заяви щодо територіальної приналежності Криму Україні. Ми є свідками активізації проросійських, сепаратистських сил на півострові.

Конгрес Українських Націоналістів висловлює підтримку грузинському народові в його боротьбі за суверенітет, територіальну цілісність та демократичний устрій своєї країни.

У цей драматичний для Грузії час ми заявляємо: славний грузинський народ! Українські націоналісти — з тобою!

Головний Провід Конгресу Українських Націоналістів

ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

АКТУАЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛІЗМУ

Український націоналізм був і залишається могутньою й продуктивною ідейною силою. Про це свідчить безліч фактів, а найголовніший з них — постання у минулому сторіччі Української держави, до чого завжди наполегливо змагав український націоналізм. Важко заперечити й наступне твердження: фактор націоналізму — це найістотніша політична домінанта сучасної геополітики. Процес розпаду імперій та творення національних держав — це результат ідеологій націоналізму, які становлять цілісну ідейно-політичну концепцію, що сьогодні істотно впливає на перебіг подій у світі.

Богдан ЧЕРВАК,
член Проводу ОУН

Не є таємницею, що у минулому найвищим репрезентантом ідеології українського націоналізму була Організація Українських Націоналістів (ОУН). Довгі роки очорнення, фальшування та

дискредитації не змогли заступити ореол слави ОУН, а довголітня діяльність українських націоналістів у незалежній Україні — це закономірний і логічний крок ОУН до досягнення своєї традиційної мети: здобуття й утвердження Української Самостійної Соборної Держави.

Однак, поважаючи історичне минуле націоналістичного руху та враховуючи той величезний ідейний, методологічний та героїчний досвід попередників, необхідно вже сьогодні означити нові орієнтири, щоб у такий спосіб перетворити український націоналізм у визначальний фактор державотворення, спроможний адекватно розв'язувати нагальні проблеми утвердження української державності.

Визнаючи факт доконаності державної незалежності України, мусимо сьогодні визнати й іншу реальність: лише самим фактом незалежності не вичерпується остаточно реалізація національного ідеалу українців. Держава Україна поки що не відбулася як держава української нації, а українська національна

ідея не стала пасіонарною, інтегруючою в суспільно-політичному житті нашого народу. Навіть поверхневий аналіз ідейно-політичного розмаїття в Україні вказує на жорстке протистояння принаймні трьох ідей: комуністичної (різновид — соціалістична), ліберально-космополітичної й національної. Ці три ідеї, маючи своїх виразників в особі партій або інших структур, так чи інакше намагаються впливати на політичну ситуацію в Україні, а значить, на майбутнє і долю нації.

Тим часом історичний приклад постання й функціонування більшості європейських держав свідчить, що тільки ті державні утворення, які виникли як результат реалізації національного ідеалу корінної нації, спроможні реально закріпити державні інституції, гарантувати права національним меншинам, забезпечити добробут усім громадянам держави. Україна не може бути винятком.

Закінчення на 5-й стор.

33

Дорогі читачі! Триває передплата на газету «Нація і держава» на 2008 рік. Інформація про газету міститься в Каталозі видань України на 2008 рік. Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: 1 місяць — 2,17 грн., 3 місяці — 6,16 грн. Сподіваємося на солідарність і допомогу!

ВИШКІЛ

"ПОВСТАНСЬКА СТЕЖА"

Олексій НОСАНЕНКО

На горі Штевйора, що неподалік села Космача Косівського району, нещодавно був розбитий вишкільний табір Молодіжної референтури Конгресу Українських Націоналістів "Повстанська стежа". Тут зібралося близько ста юнаків і дівчат майже з усіх регіонів України.

Обов'язок коменданта табору взяла на себе молодіжний референт Косівщини подруга Заграва. Хлопці-націоналісти в усьому їй допомагали. Так, за дисципліною стежив булавний друг Олекса з Криму, чотові друг Пірат (Одеса) та друг Пепа (Івано-Франківщина) вишколювали молодь, інтендант табору друг Вій (Чортків) турбувався про вчасне та смачне харчування, а писар табору друг Хантер (Тернопільщина) у взаємодії з комендантом розробляв порядок денний життя табірників.

Табір складався з трьох частин. Зокрема під час вишкільної таборовики отримали навички стройової підготовки, узяли участь у гутірках на тему: "Національно-визвольна боротьба українського народу у ХХ сторіччі" та "Нагородна система Української Повстанської Армії", психологічному тренінгу "Визначення понять "друг" і "дружба", вивчили "Декалог українського націоналіста" Степана Ленкавського, гімн КУН та багато повстанських, стрілецьких і народних пісень. Не обійшлося й без нічних тренувальних "алярмів" та щоранкової руханки.

Добрим словом згадуються друзі Роман та Віктор з Кам'янця-Подільського, які провели з таборовиками декілька тренувань з айкідо, показавши прості та ефективні прийоми самооборони, адже у нашому нелегкому світі вони можуть

знадобитися не тільки хлопцям, а й дівчатам.

Відпочинкова частина ознаменувалася відвідуванням бука, біля якого любив відпочивати Головний командир УПА, генерал-хорунжий Роман Шухевич, та полонини Куратул, де молодь ознайомилася з побутом гуцульських пастухів і скуштувала місцевого сиру – вурди, а також покаталася на справжній гуцульській гойдалці. Неможливо обійти увагою і вечірні ватри, де молоді націоналісти продемонстрували свої творчі здібності. Наприклад, були представлені театралізовані дійства "Гуцульське весілля" та "Посвята у гуцули", а також мистецькі програми роїв. Виявився акторський хист таборових дівчат, які підготували представлення "гламурного" підрозділу. Окрім цього, всі учасники вишколу, згуртувавшись біля вогнища, залюбки співали пісень та грали у різноманітні забави. До речі, місцеві дітлахи також приходили "на вогник" і брали участь у цих заходах.

Дощ став причиною останнього етапу вишколу – "походу на виживання", що розпочався з місця таборування на горі Штевйора до Космача. Погода зробила спуск з гори дійсно екстремальним, адже весь таборовий скарб доводилося нести на плечах слизькими штевйорськими схилами. Окремим хлопцям підйом-спуск до-

велося долати двічі. Незважаючи на несприятливі умови, хлопці-бандерівці успішно подолали усі перешкоди і ввечері вже гралися у різноманітні таборові ігри у Народному домі Косова.

Другий етап "походу на виживання" наперед не планувався і був неочікуваним навіть для організаторів табору та його старшини. Зранку селищний голова Космача повідомив, що замовлений автобус на Коломию від'їхати не зможе, тому що мости на дорогах, що ведуть у Коломию та Косів, вночі змила річкова повінь, спричинена постійними дощами. Отож довелося йти пішки. Дощ у поєднанні з важкими мокрими наплічниками давався визнаки, тому доводилося зупинятися на перепочинок. Під час того вимаршу бачили і зламані дерева, і зсуви на схилах гір, на одному з відрізків нашого шляху частина дороги прова-

лилася в урвище і залишилася лише невелика стежка. Але у місцях, де було особливо важко, ми завжди бачили працьовитих гуцулів, які, незважаючи на негоду, намагалися власним силами подолати наслідки стихії. Рушор – притока ріки Лючки, зазвичай невеликий потічок, але цього разу це була могутня гірська річка п'ятиметрової ширини. Моста змило під час негоди, нам довелося йти в обхід через гору.

Це був дійсно похід на виживання. Саме тоді стало зрозуміло, що робота таборової старшини не була марною – ми стали одним монолітом, допомагаючи один одному долати найважчі ділянки шляху.

Табір закривали вже у селі Стопчатові, звідки родом знаний поет Дмитро Павличко і наша комендант подруга Заграва. Юнаки і дівчата вишикувалися по чотах перед Народним домом. Комендант подякувала всім за гарне таборування і мужність у подоланні перешкод, після чого таборовики виконали гімн українських націоналістів.

Прощання було традиційним, з дівчими сльозами, обміном адресами, запрошенням у гості та фотографуванням на згадку. Кожен віз у своєму серці вогник любові до своєї України та дух братерства, виплеканий за час таборування. Вірю – ці вогники запалять велике патріотичне багаття у душах усіх українців.

ЗАЯВА

Української громади Севастополя

Українська громада Севастополя з великим занепокоєнням сприйняла факт самовільного, без дозволу уряду України, виходу з Севастополя 9 серпня 2008 року ракетної ударної групи кораблів Чорноморського флоту Російської Федерації до грузинського узбережжя Чорного моря на підтримку збройної агресії російських військ проти суверенної Грузії. До конфлікту задіяна і розвідувальна авіація флоту, що базується на кримському півострові.

Враховуючи, що на кораблях і в авіації Чорноморського флоту проходять службу багато вихідців з України, а бази забезпечення флоту знаходяться в Україні, їхня участь у збройному конфлікті навколо Південної Осетії і морській блокаді Грузії є фактичним втягуванням України без оголошення війни у збройний конфлікт з дружньою країною. Таким чином, Севастополь, який за свою історію не раз піддавався агресивним нападам, з міста дружби перетворюється у центр морської агресії і тероризму, в загрозу навколишнім державам-сусідам.

Українська громада Севастополя наголошує, що саме грузинські порти стали надійними базами Чорноморського флоту в роки Великої Вітчизняної війни, а грузинський народ їх всебічно і надійно забезпечував у найважчий для Севастополя і флоту період. Тому втручання Чорноморського флоту і його участь в збройному конфлікті навколо Південної Осетії є грубим поправнням морських традицій і нашого спільного історичного минулого.

Українська громада Севастополя підтримує заяву МЗС України і вимагає негайного повернення всіх кораблів севастопольського базування до Севастополя, припинення польотів розвідувальної авіації ЧФ з Криму до кавказького узбережжя і розслідування факту їхньої участі у військовому конфлікті без згоди Уряду України, а у випадку і подальшого ігнорування ними вимог України – до розв'язання конфлікту заборонити їм повернення на територію України.

З метою збереження іміджу Севастополя, миру і злагоди у регіоні та добрих відносин з сусідніми народами Українська громада Севастополя звертається до Президента, уряду і Верховної Ради України з вимогою:

– на підставі міжнародного права встановити власні правила участі Чорноморського флоту у конфліктних ситуаціях, які б унеможливили втягування нашої країни у воєнні конфлікти;

– переглянути умови базування і забезпечення Чорноморського флоту Російської Федерації в Україні.

Українська громада Севастополя звертається до національних товариств, усіх мешканців Севастополя виступити з вимогою до керівництва військового відомства Росії про термінове повернення з кавказького узбережжя до місць базування кораблів Чорноморського флоту, проти воєнних агресій і акцій у будь-яких формах, проти намагання втягнути севастопольців у криваві конфлікти за межами нашої країни, за збереження і примноження славного імені нашого міста.

Мирослав МАМЧАК,
голова громади.

Прийнято 11 серпня 2008 року

ПОЗИЦІЯ

ПІД ГАСЛОМ НАЦІОНАЛІЗМУ

Сьогодні політична криза в Україні завдає великої шкоди народові: численні партії та їхні лідери не виправдовують людських сподівань.

Омріяну свободу людині дають не партійні статuti, а віра у Вищий Розум, без якої не може бути справжнього народного обранця.

Другою неодмінною рисою депутата має стати високий професіоналізм. Тоді парламенту не доведеться приймати закони, які потім перероблятимуться багато разів.

Третьою обов'язковою вимогою до депутата є необхідність бути патріотом України. Сьогодні наша біда в тому, що багато парламентських місць дісталось людям, які прийшли туди захищати інтереси не України, а Росії.

Наші предки за віру християнську йшли на муки і смерть. Тарас Шевченко страждав за втраченим Україною Божим Раєм. І нам треба його відроджувати. Ідеологія християнства має бути прийнята на державному рівні.

Україні потрібна нова людина, вихована новою школою, з якої виходитимуть гармонійно розвинені, духовно і фізично міцні громадяни, котрі знатимуть, в чому сенс життя. Українець будуватиме на своїй землі новий рай, над входом до якого красуватиме величне гасло націоналізму:

— Україна – понад усе!

Л. ГРЕБЕНЮК,
м. Дніпропетровськ

ВИПРАВИТИ ФАТАЛЬНУ ПОМИЛКУ

Прочитавши статтю "Ми є титульна нація" ("Нація і держава" за 1 липня 2008 р.), вважаємо за потрібне висловити свою думку з приводу порушеного питання.

За професією ми – спеціалісти сільсь-

кого господарства, зокрема працювали у галузі тваринництва, і тому добре знаємо, що навіть на фермах ведеться зоотехнічний облік породи та родослівної племінних тварин.

А наші доморощені горе-керівники та депутати Верховної Ради на перших порах незалежності нашої країни, в угоду сусідці-імперії зла, вилучили із паспорта та свідoctва про народження графу національність. Це – відвертий геноцид титульної української нації.

Вважаємо своїм громадянським обов'язком звернутися до центральної влади з проханням негайно виправити цю фатальну помилку.

Хотілося б також, щоб ЗМІ оприлюднили список депутатів, які тоді проголосували за цей справжній акт наруги над українською нацією.

На наш погляд, виборці повинні знати своїх горе-героїв поіменно, щоб у майбутньому іншим було не повадно.

Володимир КОШЕВИЙ,
Іван МЕЛЬНИК,
ветерани війни та праці,
м. Запоріжжя

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93

Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34 8-093-903-86-62 (0332) 78-07-65, 72-87-95
Луганськ	Олександр Антонов	(0322) 38-67-63
Луцьк	Мельник Євген	(0512) 49-67-90
Львів	Пшевлоцький Микола	(03131) 2-25-45
Миколаїв	Яценю Софія	(048) 75-83-113
Мукачеве	Ференц Петро	(0532) 28-053
Одеса	Парфенюк Василь	(0362) 23-78-55
Полтава	Квачова Олеся	
Рівне	Кривко Igor	

Севастополь	Сімферополь	Суми	Тернопіль	Харків	Херсон	Хмельницький	Черкаси	Чернівці	Чернігів
Проценко Володимир	Овчарук Василь	Перетяцько Олексій	Чибрас Володимир	Дяків Богдан	Реуцький Іван	Демид Анатолій	Гафінова Любов	Лютин Віктор	Рябенко Валерій
(0692) 48-79-46	(0652) 29-77-43	(0542) 25-88-98	(0352) 52-56-91	(057) 716-02-18	(0552) 26-50-56	(0382) 65-72-35	(0472) 45-12-05	(0372) 51-02-72	(04622) 4-38-81

Хоч куди б я приїхав, підхожу до кіосків "Преса" і намагаюся купити українські патріотичні газети та журнали. І коли мені не щастить зробити це, розумію, що в цьому регіоні керівник обласної адміністрації служить не Україні, а сусідній державі або є нікчемою, не знає своїх обов'язків. Усі політичні сили України – від патріотичних до кому-

но-шовіністичних – під час передвиборної агітації наголошували, що країна мовно, культурно, релігійно, соціально поділена надвоє. Кожна партія звинувачувала своїх опонентів у бажанні поглибити цей розділ і обіцяла після приходу до влади ліквідувати його, але жодна не зробила нічого, щоб подолати або хоч би послабити той небезпечний розділ.

мацію про події внутрішнього і міжнародного життя. Отже – вони не можуть відчуті себе справжніми патріотами України.

Ще одним фактором сприяння поширенню російської преси і літератури стали українські бібліотекарі. Багато з них не цікавляться українськими книжками, журналами і газетами, тому за-

патріотичні газети: "Україна мо-лода", "Нація і держава", "Народна газета", "Слово просвіти", "Свобода", "Шлях перемоги" тощо. І тоді наші керівники дізналися б, що такі газети в кіосках "Преса" там не продаються, і зрозуміли б, що ситуацію з розповсюдженням української преси треба негайно змінювати.

Оскільки наші керівники не можуть забезпечити українській книжці такі ж права, які мають польська книжка у Польщі, російська – в Росії, французька – у Франції, то хай хоч забезпечать українській книжці та українським часописам в Україні такі ж права, які мають у нас чужі та ще й ворожі – російські газети, журнали, книжки. Тобто треба забезпечувати всі поштові відділення та державні кіоски газетами усіх патріотичних партій та незалежними патріотичними українськими часописами. Крім того, треба установити мінімальну ціну з розрахунку на один газетний лист, щоб російські газети не продавалися за низькими цінами. Безплатне поширення преси треба взагалі заборонити, щоб українофоби не розповсюджували серед громадян шкідливу для України інформацію.

Проблему поширення української преси і українських книжок може бути легко вирішено законом ВР, Указом Президента або постановою Уряду. Щоб привернути увагу влади до нашого проблем, треба зібратись письменникам, які видають книги власним коштом і не мають можливості розповсюдити їх за межами свого міста, та журналістам, які не можуть продавати свої газети в усій Україні, і влаштувати пікетування державних установ, котрі можуть вирішити проблеми витрат бюджету, але через брак патріотичності не роблять цього. Діяти треба негайно, бо кожний день Україна втрачає українців, здатних захищати її.

Валентин КОЖЕВНИКОВ,
кандидат географічних наук,
академік Академії оригінальних ідей

Під час проведення Референдуму 1991 року ніякого розколу серед громадян України не було: більше 90% українців проголосували за незалежність. У роки правління Президента Кравчука Україна поступово звільнялася від імперського духу та імперської мови, демократизувалася, разом з країнами Прибалтики набиралася досвіду проведення реформ, хоч ні сам Кравчук, ні його уряди майже нічого не робили для цього. Український народ дізнавався усе більше правди про наше безправне становище і приреченість на знищення "старшим братом", і вже не збирався повертатися в імперію.

Коли Президентом України став Кучма, а Головою ВР – Мороз, вони загальмували демократичний процес в Україні і взяли курс на повернення в імперію. Якщо хтось ще сумнівається, кому служив Кучма, хай згадає імперських діячів, яких він призначав керівниками своєї адміністрації: Табачник, Кушнар'єв, Литвин, Медведчук. Серед них немає жодного патріота України.

Відтоді почався наступ на українську патріотичну пресу і книговидавництво. Водночас дешеві російські газети, журнали, книжки не тільки безперешкодно ввозилися з Росії, а й стали видаватися в Україні за кошти про-російських партій та суспільних організацій і розповсюджувалися переважно безкоштовно. У

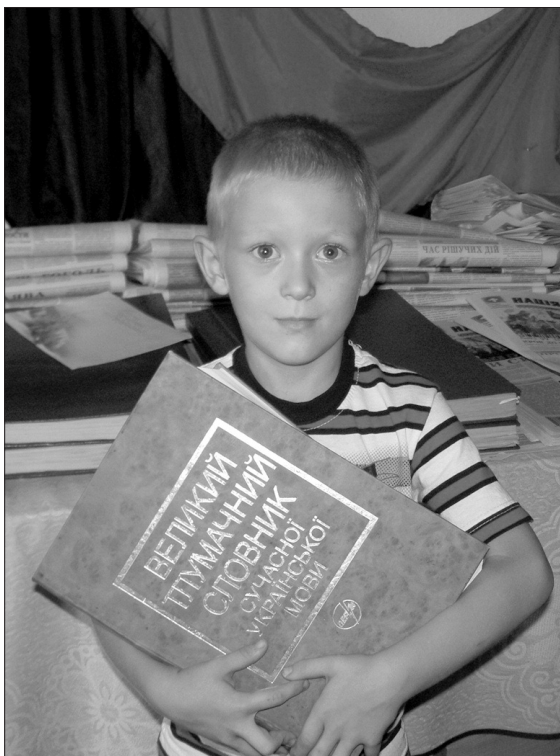

АКТУАЛЬНО

ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ І ЧАСОПИСУ

2003 році видав я брошуру "Проблеми здорового харчування. Власний досвід на тлі українських традицій", а розповсюдити її так і не зміг. Бо навіть така організація, як "Укркнига", українських книжок не приймає для реалізації. Українофобські книжки – розповсюджують, а корисні українцям – ні. Українське радіо в оглядах преси згадує тільки газети, що ніколи не були патріотичними: "Сьогодні", "Факти" тощо.

Російськомовні ЗМІ ось уже 17 років переконують нас у тому, що менталітет українців, які мешкають у східних областях України, зовсім не такий, як в українців західних областей. Але це неправда. З нашого села на Херсонщині у 1933 та 1947 роках переїхало на Донбас кільканадцять моїх родичів, і тепер там живуть кількадесят їхніх нащадків. То чи можуть у нас з ними бути різні менталітети? Звичайно, ні! То чому ж вони все-таки не так голосують, як я, і

не так ставляться, скажімо, до НАТО? Тому що після 1994 року українці південних і східних областей знову опинилися в освітньому та інформаційному полі Росії, їм подають викривлену інфор-

мовляють переважно російськомовні видання. Тобто вони витрачають кошти українських платників податків на змосковщення читачів, особливо дітей. Навіть у Києві засилила імперської преси вражає: на сотнях розкладок є тільки 2–3 українських часописи, яких важко помітити серед 20–30 російськомовних видань. Ще гірше становище української преси на Сході та Півдні України. Там про деякі патріотичні українські газети навіть продавці газет не чули.

Чи знають про стан розповсюдження українських газет, журналів та книг керівники держави? Невідомо. Можливо, вони не розуміють важливості виховання українців державною мовою на достовірній історії та правдивій інформації? А якби розуміли, то під час відряджень у змосковщені області завжди підходили б до кіосків преси, щоб купити українські

ПРОТИСТОЯННЯ

МІСЬКИЙ ГОЛОВА ПРОІГНОРУВАВ ТЕРИТОРІАЛЬНУ ГРОМАДУ

Стиль керівництва Вінницького міського голови Володимира Гройсмана і раніше не дуже, м'яко кажучи, імпонував мешканцям міста, а віднедавна довір'я вінничан до нього ще більше підупало. Тому територіальна громада запросила міського голову на відверту розмову, ініціювавши громадські слухання на тему: "Звіт Вінницького міського голови В. Гройсмана про дотримання міською владою чинного законодавства України при вирішенні питань передачі комунальної власності та земельних ділянок юридичним і фізичним особам".

Проте Володимир Гройсман проігнорував ініціативу 17 обласних політичних партій та громадських організацій, що входять до складу Вінницького обласного громадсько-політичного об'єднання "Український дім", і не з'явився на громадські слухання, що відбулися 17 липня 2008 року в обласному центрі.

Саме тому члени територіальної громади міста Вінниці – учасники громадських слухань у відповідь на демарш міської влади прийняли відповідну резолюцію.

У ній наголошується, що, починаючи з 2002 року, всупереч інтересам міської територіальної громади, відбувається "прихватація" земель обласного центру, при цьому комунальна власність (земля та нерухомість) роздається, як правило, у першу чергу, депутатам міськради та особам, що були наближені до Олександра Домбровського, колишнього міського голови (нині – голови Вінницької облдержадміністрації), а також його наступника і однопартийдця (члена НСНУ) Вінницького міського голови В. Гройсмана у питаннях розподілу та виділення

землі, комунальної власності територіальної громади.

Так, під керівництвом В. Гройсмана без урахування громадської думки здійснювалася зміна цільового призначення земель та рекреаційних зон під будівництво. У Вінницькому центральному парку культури та відпочинку ім. Горького в рекреаційній зоні здійснюється приватними особами незаконне спорудження ресторанів та кафе. Продовжується незаконне будівництво котеджів на вулицях Гонти, Литвиненка, на розі вулиць Келінька-Квiateка тощо.

Порушення міською владою законодавства України щодо земельних питань призводить до самовільного захоплення у місті земельних ділянок юридичними і фізичними особами (по вулицях Мічуріна, Маяковського, Київській, Привокзальній, на розі вулиць Данила Нечая – Богдана Хмельницького).

Водночас мають місце факти протидії власникам квартир багатопверхових будинків щодо реалізації їхнього законного права на безоплатне отримання земель-

ної ділянки на прибудинкову територію. Зокрема, інваліди, які мешкають по вулиці Островського, 15а і мають індивідуальний транспорт, наданий їм органами соціального захисту, не можуть встановити гараж на прибудинковій території.

Вінницька міська влада на чолі з В. Гройсманом незаконно видає рішення на приватизацію підприємствам та організаціям житлових будинків-гуртожитків, зокрема, гуртожиток по Немирівському шосе, що належав ДТСААФ, був переданий його правонаступнику і проданий ТОВ "Укрроснафта".

Всупереч чинному законодавству сімейство Гройсманів привласнило земельну ділянку площею майже один гектар по проспекту Юності, де на тротуарах та зеленій зоні будується торговельний центр, а родина Моргунових – тротуар та зелену зону по Хмельницькому шосе.

Міська влада здійснює непрозору, на безальтернативній основі передачу в оренду приміщень комунальної власності на користь осіб, наближених до керівництва міськради, що також суперечить рішенням сесії Вінницької міськради від 14 лютого 2007 року. Так, по проспекту Юності фірмі "Вітеком", засновниками якої є батько та сестра нині діючого секретаря міської ради, виділено приміщення площею 143,2 м².

Внаслідок злочинної бездіяльності міської та обласної влад протягом останніх десяти років у Вінниці не вирішується

питання утилізації побутових відходів, у більшості випадків ігноруються протести прокуратури м. Вінниці на незаконні рішення міської ради. Це, зокрема, стосується земельних ділянок БАТ "Маяк", Інституту кормів УААН, БАТ "Хімпром" та інших.

У той же час влада неналежно відстоює у судах вищої інстанції рішення судів першої інстанції (особливо Ленінського райсуду м. Вінниці) на користь зацікавлених і наближених до влади осіб, що суперечать інтересам Вінницької міської територіальної громади.

Учасники громадських слухань у прийнятій резолюції вимагають від депутатів Вінницької міської ради розглянути на черговій сесії ради питання про недовіру Вінницькому міському голові В. Гройсману. У разі відмови депутатів виконати дану вимогу рекомендують осередкам політичних партій та громадських організацій Вінниці ініціювати у вересні 2008 року референдум про недовіру В. Гройсману відповідно до чинного законодавства України.

У резолюції ставиться також вимога розглянути на сесії питання щодо виконання рішення сесії Вінницької міської ради від 14 лютого 2007 року "Про впровадження аукціонів на продаж, оренду землі і комунальної власності та створення комісії щодо вивчення питань попереднього виділення земель міською владою", скасувати незаконні рішення міської ради, а також висловлена недовіра прокуророві Вінницької області О. Шморгуну.

Матеріали громадських слухань направлено Президентові України, Прем'єр-міністрові, Генеральному прокурору, в.о. голови Служби безпеки України, міністрові внутрішніх справ для ознайомлення та належного реагування.

Вл. інформація

ЧИТАЦЬКА ПОШТА

ЯК ЗАХИЩАЮТЬ НАШІ ПРАВА?

Георгій ВІТЧЕНКО

Нині ми, українці, маємо Уповноваженого Верховної Ради з прав людини Н. Карпачову. Це вона свого часу, не забуваючи про те, що колись її виховував резерв Комуністичної партії, який звався ленінським комсомолом, запропонувала відсвяткувати роковини того комсомолу після відзначення роковин "вірного сина партії" В. Щербицького. До чого ж добра пам'ять у товаришки Карпачової!

І все ж таки навіть дивовижна карпачовська пам'ять не втримує всіх людських прав. Йдеться про право українців бути українцями, про яке зовсім забула наша уповноважена з прав людини.

Як відомо, наших "старших братів", у яких нерідко прізвища закінчуються на "ов", здавна непокоїть існування на земній

кулі нас, "молодших братів". В різні часи те занепокоєння набирало різних форм.

Переконані в тому, що нас "не было, нет и быть не может", "старші брати" часто-густо намагалися зменшити нашу чисельність з допомогою рушниць і шабель, кулеметів і гармат, танків і бомб. З тією ж метою застосовувалися голодомори та фальсифікаторські переписи населення. А вже при "незалежній" Україні, 26 червня 1992 року, проявив себе політичний геній так званих "народних обранців", які прийняли рішення Верховної Ради про вилучення з паспорта громадянина України графи "національність", що важко не класифікувати як черговий злочин проти українського народу, позбавлення українців природою даного права називатися українцями, перетворення їх у безбачченків без роду-племени.

Тут би й подати свій правозахисний голос товаришці Карпачовій! Та вона й досі слова не зронила з приводу чергового розбійного нападу російської "п'ятої колони" на права українського народу...

м. Амбросіївка Донецької області

ВСУПЕРЕЧ ПОБРЕХЕНЬКАМ

Марія ГЛИВА

У нашої газеті з великим інтересом прочитала інтерв'ю Бориса Гумєнюка з Олександром Поліщуком і хочу сказати: дуже потрібна публікація!

Нащадки угро-фінів –

росіяни не перестають нятякати на те, що ми, українці, їхні "молодші брати". Та коли читаєш такі публікації, ще раз переконаєшся в безглуздісті москальських вигадок. Насправді ж ми – нащадки великих цивілізацій, спад-

коємці багатих прадідів. Хотілося б більше дізнатися про скіфів і трипільців, зокрема, чи належали вони до різних цивілізацій, чи були однією цивілізацією?

З повагою і вдячністю за чудові публікації.

м. Носів,
Тернопільська область

ОБІЙМИМОСЯ, БРАТТЯ!

Микола ЯРОШЕНКО,
філолог-англіст

Тисячу разів має рацію Віктор Ющенко, і як людина, і як Президент України, закликаючи ветеранів Другої світової війни до примирення.

Вояки Української Повстанської Армії та воїни Червоної армії бились у ті грізні й буремні роки по різні боки барикад. Радянські червоноармійці, як і німецькі солдати, воювали не з власної волі. Вони були пішаками двох могутніх армій – німецької та радянської, маріонетками двох тоталітарних режимів – фашистського і комуністичного. До речі, поняття "комунізм" (від латинського слова communis – "спільний", "загальний") та "фашизм" (від лат. fascis – "зв'язка", "пучок", "купа") певною мірою можна вважати синонімами.

Ми низько схиляємо голови перед нині живими сивочолими червоноармійцями й бережемо світлу пам'ять про їхніх загиблих однополчан і тих, що вже відійшли у Вічність (серед них і мій батько Іван).

Але ж ми – громадяни великої європейської держави, не маємо права не шанувати бійців УПА, завдання яких було

удвічі тяжчим. Вони боролися за незалежність України від радянського режиму і віддано билися з німецько-фашистськими зайдами, що прийшли неспроханими гостями на нашу землю. Ні Сталін, ні Гітлер не хотіли бачити Україну самостійною державою.

То чому б батькам нашим, дідам і прадідам не подати одне одному руки сьогодні й показати нам, спадкоємцям, що Україна – цивілізована держава, ветерани якої вміють прощати опонентам своїм історичні помилки? Чому б нам, молодим громадянам України, не пишатися тим, що вже сімнадцятий рік на мапі світу є така держава?

Крім того, нам, східним і південним мешканцям України, є над чим замислитись. Уже понад три століття втлумачується, що нашою рідною мовою є російська. І ми в це віримо! Навіть не замислюючись над тим, що пращури наші, запорозькі козаки, навряд чи послуговувалися московською мовою. Нас закликають піти на референдум й підтримати мову Пушкіна і Путіна у статусі другої офіційної на теренах України. Невже французам замало французької мови чи німцям німецької у

НІКЧЕМНІ ДУШІ

Микола МІЩЕНКО

У різних пресових виданнях, на радіо і телебаченні часто виступають такі "українці", як Симоненко і Левченко, Грач і Колісниченко, Гмиря і Голуб, інші перевертні-яничари. Всі їхні промови наскрізь пройняті страшною ненавистю до незалежної України. По-суті, для них землі української немає, зате імперська Росія – понад усе. Не існує для них української мови і української нації, бо це все, мовляв, вигадки "українських буржуазних націоналістів". Української держави, твердять вони, не може бути, бо Україна – це Росія. Українська мова для них – це лише відгалуження російської мови, яка, на їхню думку, була рідною старослов'янською мовою всіх східних слов'ян. Як їх послухати, то не було знищення УНР як держави за наказом Леніна; не було голодоморів і репресій, тобто планомірного винищення свідомих українців; не було переселення двох мільйонів галичан у Сибір за те, що вони любили рідну Україну; не було планомірної асиміляції, тобто перетворення українців на російськомовне населення, що і сьогодні відчувається в усій Україні. Нічого цього вони не визнають.

Зате колишня Російська імперія – тюрма поневолених народів – це для них неперевершена держава добра, щастя і райського благоденства.

Осмыслити весь трагізм нашого минулого вони не спроможні. Такі вже нікчемні душі у цих, з дозволу сказати, вихідців з української землі.

м. Переяслав-Хмельницький, Київська область

повсякденному житті, й вони мають прагнути запровадити у своїх країнах ще й мови сусідів?

Більшість наших загальноосвітніх шкіл та інститутів ніби вже українські. Але чимало вчителів і викладачів й досі дозволяють собі вести заняття, читати лекції чи проводити батьківські збори мовою Леніна.

Володимир Ульянов ніколи не був в Україні! А у нас і досі бовваніють пам'ятники вождів світової революції на центральних майданах міст і сіл, його ім'я і досі носять наші вулиці, бульвари і проспекти. А який стосунок мають до України Котовський, Фрунзе, Крупська, Кіров, Дзержинський, Свердлов, Калінін...? Хіба що негативний.

Хіба ми не маємо власних героїв? Чому дехто з нас ще й досі здригається, перемикується й кривиться, чуючи імена Івана Мазепи, Степана Бандери, Симона Петлюри, Євгена Коновальця, Романа Шухевича, Василя Стуса та багатьох-багатьох інших істинних патріотів, борців за волю України?

Прикро, але й сьогодні ми делегуємо до Верховної Ради обранців, які неспроможні по-справжньому оцінити реальний внесок вояків УПА у розбудову нашої держави і надати їм статус ветеранів війни.

м. Мелітополь на Запоріжжі

"ШЕДЕВР ІЗЯЩНОЇ СЛОВЕСНОСТІ"

Валерій РЯБЧЕНКО

Нещодавно мешканці центральної частини Чернігова мали змогу ознайомитися з черговим проявом "творчості канонічеських", агітки яких були розклеєні на стовпах та парканах. Не бажаючи визнавати рішення суду стосовно передачі Катерининської церкви в користування УПЦ КП, вірні московської церкви вдалися до брудних методів агітації. Листівка наскрізь пройнята ненавистю та брехнею, неповагою та нетерпимістю до представників іншої конфесії та до українців у цілому. Цей своєрідний "Шедевр ізящної словесності" зневажає конституційні права українців, а також підпадає під цілий ряд статей Кримінального кодексу України стосовно розпалювання міжнаціональної ворожнечі та міжконфесійних відносин.

Крім того, 20 липня цього року представники "походного храма-палатки" намагалися зашкодити проведенню богослужіння в Катерининському храмі, здійснили напад на священників та віруючих УПЦ КП. Обласна організація Конгресу Українських Націоналістів подала відповідний запит до правоохоронних органів.

Було б також доречно нагадати і головному господарнику Чернігова Вадиму Антонину, на якого покладено контролюючі функції, про те, що ці "малі архітектурні форми" біля історичної пам'ятки встановлені незаконно, і місцева влада повинна вже була за 2 роки якось відреагувати на беззаконня, яке чинять московські попи та їхні посіпаки.

Сподіваємося, що правоохоронні органи, нарешті, дадуть належну відповідь проявам агресивної поведінки членів московської церкви та припинять діяльність антиукраїнських елементів.

Люди Не допустим филаретовских раскольников к православной святыне!

19 июля в 8 часов утра раскольники при поддержке бандеровских головорезов, приехавших с Закарпатья, и милиции силой захватили храм Святой Великомученицы Екатерины. Несмотря на то, что мы, верующие Украинской Православной Церкви Московского Патриархата, выиграли все суды по передаче нам церкви, а Черниговский Городской совет принял решение про возвращение церкви музею, филаретовцы не хотят освободить помещение.

Круглосуточно в храме дежурят националистические банды с оружием, которые возглавляет Юрий Соколов - дальний родственник черниговского мера, депутат обл. совета от партии БЮТ. Эти гд-ники матерятся, курят, пьют и рыгают в церкви, водят девиц определенного поведения.

Нам извест-о, что они хотят УНИЧТОЖИТЬ наш походный храм-палатку и насрагаться над нашими прихожанами.

Недопустим филарето-хохловского безпредела!

Защитим истинное православие!

Не ходите в церковь, ибо она проклята службой раскольников!

Русское православие или смерти!

НАШЕ СЛОВО ЩЕ ПОЧУЄ СВІТ

В. МОЛОШНИЙ

Грунтовно проаналізувавши статтю "Малоросізація суспільства є загрозою національної безпеки України" ("Нація і держава" №9 (225) 26 лютого ц. р.), дійшов висновку, що написана вона дуже гарно, з душею, навіть з криком душі. Та деякі критичні зауваження я все ж таки наважуся зробити.

Зокрема відомо, що Україна з боку Москви була піддана агресії міграцією, коли корінне населення в різний спосіб знищувалося, а на місце замордованих завозився російський етнос. Саме ці переселенці з Росії й стали базою для потужної промосковської "п'ятої колони". При надзвичайно активній грошовій та ідеологічній підтримці Москви вони окупували південно-східні регіони України. Нині ця московська аген-тура прикривається назвами різних політичних партій: "Партія регіонів", КПУ, соцпартія, інший непотріб. Вплив "п'ятої колони" на політичне життя в Україні досить значний. Це засвідчують і наші "українські" уряди своєю холуйською поведінкою щодо Москви.

Україна повинна визначитися, чим же вона була у складі СРСР: процвітаючою вільною, щасливою республікою чи окупованою територією. Пам'ять про мільйони замордованих українців не дозволяє нам хоч на хвилину припустити тезу про рай в СРСР. Статус же окупованої території вимагає зовсім іншого підходу до таких питань, як мова, історія, культура, устрій національного життя. За прикладами далеко ходити не треба. Країни Прибалтії оголосили себе окупованою зоною Москви, а росіяни – окупантами, тому у рамках п'ятивідсоткового бар'єру громадянство цих країн одержали тільки ті росіяни, які оселилися в цих країнах до 1940 р. (тобто до окупації). Всі ж інші росіяни не одержали громадянства цих країн, а лише дозвіл на тимчасове перебування. Позбавивши промосковську "п'яту колону" можливості брати участь у виборах, прибалти обрали національні парламенти та уряди, створили свої національні держави. Вони є членами ЄС та НАТО. Їм більше не загрожує московська окупація. Ці невеликі народи мають історичну перспективу! Я з великою повагою ставлюся до литовців, латвишів та естонців. Вони зробили те, що зробити було дуже просто, адже росіян тільки в Латвії на 1991 р. було до 40 відсотків.

Щодо українців, то тільки відчайдушна, без аналогів в історії боротьба українців під проводом ОУН за волю й незалежність рідного краю не дозволяє мені думати, що українці зі своїм "менталітетом" здатні тільки на те, щоб прислугуватися та бути на побігеньках у інших народів.

Пам'ятаючи про славу минулих літ, я впевнений, що у найближчий час Україна встане на повний зріст, українці промовлять своє слово свободи, і те слово почують люди у найвіддаленіших куточках земної кулі.

м. Харків

Не загоївши своїх національних ран, не відчувши себе повноправним господарем на своїй землі, українська нація не зможе гарантувати навіть незалежність держави. І навпаки: Україна – як держава української нації – це запорука її суверенності та історичної перспективності.

В Україні, як і в інших державах, проблематику здобуття, закріплення і розбудови державності ефективно розв'язувала ідеологія націоналізму, яка визнає націю найвищою органічною формою суспільної організації. Український націоналізм – це філософія буття нації, яка визначає співвідношення окремих стратумів, роль та місце індивідумів у суспільстві. Український націоналізм – це також політично-програмовий рух, теорія і практика національно-визвольної боротьби, ідеологія державотворення та державного функціонування. Іншими словами, націоналізм – це узагальнений досвід нації, природне явище у свідомості кожної нації, а не ідейний витвір, привнесений з "чужого поля", силоміць накинута націю, як у випадку, скажімо, комунізму.

Слід наголосити, що реалізація засад ідеології українського націоналізму завжди буде зумовлена реальним станом нації. Це важливо усвідомити, оскільки є небезпека перетворення націоналізму із творчої ідеології в догму, не здатну розв'язувати нагальних проблем державотворення.

Першогрудневе потвердження українським народом у 1991 році Акта про незалежність засвідчило, що на діяхоронному рівні нація зберегла "здорові" основи свого буття. Але на синхронному – ці "здорові" основи сильно уражені бацилами космополітизму, національного нігілізму та атеїзму. І це тільки один із чинників, який пояснює певну зневіру в державності й неготовність нації в екстремальних умовах послідовно утверджувати національний ідеал.

Безпосередній вплив на формування екзистенції нації має її провідна верства. Саме провід, еліта нації несе велику відповідальність за наше майбутнє та суголосність політичної практики з національними імперативами. Сьогодні не можемо однозначно твердити, що національні дороговкази обрано правильно, а тактика боротьби є ефективною. Партійне розшарування, внутрішні чвари, роздробленість, взаємопоборювання – це ті ознаки, що значною мірою характеризують стан провodu, зумовлюють відчутне гальмування процесів державотворення і є прямим наслідком підміни орієнтирів. Адже очевидно, що коли б політичні лідери у своїй діяльності керувалися вищими інтересами нації, а не прагнули реалізувати власні ідейні концепції і особисті амбіції, то політична реальність на сьогодні була б іншою.

Актуальність сучасного моменту якраз і полягає в тому, щоб у теперішніх умовах застосувати на практиці оптимальний принцип національного державотворення. Маємо на увазі передусім світоглядну й ідеологічну кон-

цепції, на основі яких творяться певні політичні схеми. Найефективніший спосіб залучити інтереси різних стратифікаційних прошарків суспільства до будівництва держави – це узгодити їх із національним ідеалом, який є традиційним і легітимізованим стрижнем буття нації. Інакше кажучи, інтерес нації – найвища домінанта, всі інші інтереси – класові, релігійні, регіональні, партійні – є лише похідними від цієї домінанти і не можуть претендувати на наріжну засаду національного поступу. При цьому парадигма національних інтересів є широкою, але ознака національної незалежності завжди залишається константною.

Національний інтерес не може лежати виключно в площині

як писав Євген Маланюк, "довгу ніч бездержавности". Отже, лише послідовна, вперта реалізація національного ідеалу – єдина можливість вирватися із тенет економічної, політичної, соціальної кризи.

У силовому полі проблематики державотворення несподівано опинилася інша дилема: націоналізм чи демократія? З неї випливає цілий комплекс похідних проблем: співіснування понять націоналізм і демократія, зумовленість цих понять, їхнє взаємовідношення тощо. При розгляді цього комплексу питань важливо відразу з'ясувати, що згадані поняття різняться між собою як за природою, так і за характером. А тому для аналізу потребують особливої методології,

садам українського націоналізму. Саме український націоналізм і має стати тим механізмом, який би адаптував принципи демократії до української реальності, а це можливо лише за умови становлення України як держави української нації. Націоналізмом не потрібно замінити демократію, він повинен допомогти українській демократії позбутися тих деформацій, які спричинилися недоугою політикою протиставлення демократії національним інтересам.

Зрозуміло, що утвердження української національної ідеї неминуче поставить проблему співіснування корінної нації і національних меншин, які складають чималий відсоток від загальної кількості населення в Ук-

об'єднаних передусім ідеєю національної свободи. Не забуваймо про "неукраїнське" походження таких велетів національного духу, як Юрій Клен (Освальд Бургард), А. Кримський, В.Липинський та ін. Таке "забуття" – це зайвий козир у руках недругів України та свідчення нашої власної ідейної убогости. Слід також зауважити, що у демократичному суспільстві національні меншини володіють не тільки правами, а й цілком конкретними обов'язками щодо держави, яка дала їм притулок і піклується про їхнє майбутнє.

У цьому контексті є потреба зайвий раз розтлумачити націоналістичний клич "Україна для українців", проголошений ще на зорі минулого століття Миколою Міхновським, який постійно був і залишається предметом різноманітних спекуляцій. Розуміння природи цього гасла та його глибшої сутності висловив Юрій Пундик, один із ідеологів ОУН: "Клич "Україна для українців" в нашому розумінні означає тільки право для тієї української національної спільноти, без різниці кровного чи релігійного походження її членів, вільно господарити на її землі. Водночас, однак, він не заперечує права проживання на українській території й іншим національним меншостям, якщо вони засвідчать свою лояльність до української національної більшості й Української держави". (Пундик Ю. До ідеологічних питань українського націоналізму. / У полум'ї дружнього слова. – Париж, 1983). Здається, що до цих слів мало що можна додати.

Чимало "етнічних" звинувачень націоналізму лежить у площині формулювання дефініцій, а простіше – у свідомій підміні окремих понять. Так, деякі українські й неукраїнські мас-медіа постійно ототожнюють поняття "націоналізм" і "шовінізм", щоб у такий спосіб дискредитувати перший, надавши йому ознак другого. Але український націоналізм – явище органічне, не привнесене ззовні, це ідеологія здобуття й закріплення державності українською нацією на своїй етнічній території. Шовінізм – явище інтернаціональне, за своєю природою агресивне і прагне до закабалення інших націй, народів чи держав. Плутати ці поняття – неприпустимо.

Не можна обминути ще однієї важливої проблеми, пов'язаної із українським націоналізмом. Організаційна строкастість націоналістичного руху в Україні, його неоднорідність і неструктурованість породили безліч інтерпретацій націоналізму: від фашизації цього поняття – до підміни націоналізму лібералізмом чи демократизмом. Таке ідейне "бродіння" дискредитує націоналізм, а значить, стоїть на шляху поширення та пропаганди його ідей. За таких обставин саме ОУН, з огляду на її авторитет, і мала б стати тим орієнтиром, який давав би змогу скрісталізувати ідейні засади, "відділити зерно від половини", оцінити нове, вкзати на промахи і хиби.

На початку минулого століття українському націоналізмові судилося стати могутньою ідейною силою на шляху до свободи. Сьогодні наша воля, інтелект і праця мають зробити український націоналізм визначальним фактором державотворення, аби, врешті, сповнилася мрія наших попередників – відродилася могутня, велика й велична Українська держава!

Богдан ЧЕРВАК,
член Проводу ОУН

ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

АКТУАЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛІЗМУ

соціальної чи економічної політики. Останнім часом матеріальна і духовна стагнація суспільства спричинилася до появи різноманітних концепцій подолання кризи. Найпростіша схема така: головне – економіка і соціальна сфера, все решта – почекає. Цю схему використовують не тільки демагоги-прагматики чи ліберали, а й значна кількість політиків національно-демократичного спрямування. Саме у простоті цієї схеми полягає її абсурдність. Національний організм – явище складне, і внутрішня конституція його буде повнокровно функціонувати тільки за умов урахування цієї складності. Соціальний і економічний добробут – важливе питання, але це тільки один компонент проблеми державності нації. Звуження проблематики державотворення до соціальних чи економічних проблем неминує призведе до втрати стратегічної мети – відродження національної державності. Соціально-економічний фактор – це лише складова національного інтересу. Боротися за часткове (одну складову) – це втратити все. Пригадаймо, на зорі минулого століття також стояла дилема: національне чи соціальне (нація чи клас)? Вибір тоді відбувся на користь соціального. У результаті, коли поляки здобули Польщу, угорці – Угорщину, фіни – Фінляндію, українці – соціалізм і,

яка б враховувала цю специфіку. Саме відсутність такої методології зумовлює ототожнення цих понять або їхнє протиставлення. Ідеологія українського націоналізму має на меті забезпечити всебічний і гармонійний самовияв нації й індивідуума. Цього можна досягти тільки за умов втворення національної держави. У національній державі найоптимальнішим засобом гармонізації інтересів різних прошарків населення, без сумніву, є демократія. Але коли демократію роблять ідеологією (явище "демократизму") або механізмом для досягнення мети, то це може мати небезпечні наслідки. Принцип демократії не може абсолютизуватися і протиставлятися національному інтересові. Криза сучасної української націонал-демократії якраз і зумовлена тим, що конкретні, добре перевірені європейським досвідом засади демократії зазнали в Україні певних деформацій тільки через те, що не враховували реальної специфіки стану нації та її нагальних інтересів. Прикладів можна наводити чимало: від антиукраїнської істерії на шпальтах "демократичних" газет – до кадрової політики влади, яка з огляду на демократію не може позбутися антидержавного баласту. Однак це зовсім не означає, що демократичний устрій Української держави суперечить ідейним за-

раїні. Адже зараз вже замало апелювати до твердження про свідому і добре продуману імперську політику Москви, яка провокує міжнаціональні конфлікти.

Проблема національних меншин потребує диференційованого підходу. Критерієм у минулому тут було ставлення національних меншин до національно-визвольної боротьби українців. Сьогодні критерієм має стати факт національної незалежності. Ставлення національних меншин до цього факту і буде визначати політику українців щодо національних меншин. Ті національні меншини, які допомагають українцям у розбудові держави або ж, принаймні, не заважають, мають користуватися усіма правами громадян України. Корінна нація зобов'язана всіляко сприяти задоволенню культурних проблем цих національних меншин. Але до тих національних меншин, які відкрито виступають проти української незалежності, наше ставлення має бути адекватним, як до кожного ворога нашої державності, без огляду на національність.

У стосунках із національними меншинами важливо позбутися, з одного боку, комплексу "богообраності", а з іншого – сліпої ототожнювальної ненависті на взірць: "Кожен чужинець – ворог". Варто нагадати, що нація – це спільність людей,

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

ПРО ЦЕ ГОВОРЯТЬ

Ольга БОГОМОЛЕЦЬ. Саме вона стежила за станом здоров'я Ющенка перед тим, як у січні 2005 року він зійшов на трибуну Верховної Ради, щоб скласти присягу президента країни.

"Українська правда" продовжує власне розслідування обставин різкого погіршення здоров'я Віктора Ющенка у вересні 2004 року, у рамках якого готова викласти точку зору всіх причетних до цього осіб.

Здоровий глузд підказує, що сам факт можливого діоксинового отруєння і повинен був стати головною таємницею слідства. Але замість цього був породжений міф, пояснити який бралися всі, крім тих, хто його породив, – лікарі.

Про своє бачення того, що сталося, погодилася розповісти колишній особистий лікар глави держави Ольга БОГОМОЛЕЦЬ.

"ЧОМУ Я НЕ ГОВОРИЛА ПРАВДУ ПРО ХВОРОБУ ПРЕЗИДЕНТА"

– Ольго Вадимівно, скажіть, чому Ви вирішили говорити про вашого пацієнта саме зараз?

– Чаша терпіння переповнилася до такої міри, що мовчати вже не можу. А порушувати закон про лікарську таємницю не мала права. Співробітники і пацієнти клініки, які свого часу не раз бачили тут Віктора Андрійовича, запитують мене: чому я мовчу, чому не говорю правди? І це змусило мене спитати дозволу на порушення лікарської етики в мого колишнього пацієнта.

Дозвіл я отримала, тому зараз можу розповісти усе, що мені відомо.

– Коли Ви познайомилися з Віктором Андрійовичем?

– У грудні 2004 року. Мені подзвонив Микола Охримович Поліщук і попросив у призначений час бути в клініці. Пізніше він і привів у клініку Віктора Андрійовича.

– Що конкретно від Вас як від лікаря вимагалось?

– На різних етапах лікування переді мною поставали різні завдання. Безпосередньо в грудні мене попросили спробувати зупинити шкірний процес, що проходив у пацієнта, і усунути його прояви.

Пізніше, коли я стала особистим лікарем Президента, продовжувала самостійно проводити місцеве лікування, а також контролювала проведення загального лікування, що призначалося в женецькій клініці. Також я отримувала листи від людей із пропозиціями методів лікування, баночки і бовтанки – я їх аналізувала і давала висновок про доцільність і можливість їхнього застосування.

Я одержувала рекомендації і вела з Женевою постійну переписку. Повідомляла про те, що мною зроблено, як протікає захворювання, які процедури проведені, щоб потім колегіально приймати правильні рішення.

– Сам Віктор Ющенко говорив про свою хворобу, робив якісь припущення?

– Розуміючи статус мого пацієнта, відчуваючи повагу до величезної мужності Віктора Андрійовича, я не ставила ніяких запитань, що не стосувалися безпосередньо моєї роботи.

Єдине, що Віктор Андрійович говорив про свою хворобу – це час появи висипу. За його словами, вони з'явилися наприкінці вересня – початку жовтня. До цього жодного висипу не було.

– Як повадився Президент під час лікування?

– Віктор Андрійович з персоналом і пацієнтами завжди був привітним.

А на операційному столі люди поведуться по-різному. Бувають люди мужні, а бувають – ні. Тільки уявіть собі, що у вас уражене все тіло й обличчя, що це кісти і рани..., і це дуже боляче!

Але Віктор Андрійович ніколи не скаржився. Іноді просто засинав від втоми, а іноді – навпаки: ще і жартував зі мною...

– А як же проходили процедури, наприклад, під час офіційних візитів?

– Точнісінько так само, тільки без операційного стола. У готелі після закінчення всієї робочої програми, коли вже усі спали, я розгортала міні-операційну.

В офіційні поїздки ми брали із собою по три-чотири сорочки на день бо пов'язки не витримували, просякали кров'ю, і сорочку після чергової перев'язки потрібно було змінювати.

– Ви говорите, що Віктор Ющенко знаходився на постійному лікуванні, у тому числі йому вводилися болезаспокійливі препарати. Чи могло це вплинути на його працездатність?

– Віктор Андрійович приймав знеболюючі препарати без седативного ефекту, тобто такі, що не містять наркотичних речовин і не впливають на мозкову діяльність. Я не бачила в нього ознак неврвноважності, загальмованості, неадекватності в прийнятті рішень. Він завжди був доброзичливим і адекватним, не визнавав читання виступів "з папірця", всю інформацію аналізував сам, примудрявся це робити навіть під час перев'язок.

Мене дивувала його життєва сила. Переді мною був чоловік, якому було дуже боляче, у якого під сорочкою по всьому тілу були рани. Але Віктор Андрійович з посмішкою виходив на трибуну і говорив про прекрасні перспективи нашої країни.

Якось увечері, під час чергового візиту з графіком роботи з 6 ранку до 12 ночі, я поскаржилася на втому, Віктор Андрійович сказав: "Олю, що це Ви скажете? Ви ще не знаєте, який би був графік, якби я був здоровим".

Тому, коли я дивилася на Президента, що стоїть на трибуні Бундестагу або в Конгресі США, я думала: якби ті, хто сидять у залі, знали, як виглядає його тіло – все в ранах, пов'язках і дренажах, – вони, напевно, слухали б стоячи, схилиючи голови перед його мужністю жити Україною, забуваючи про себе.

– Я знаю, що у Вас був якийсь конфлікт, коли у Віктора Ющенка після інавгурації на обличчі з'явилися чорні і сині плями...

– Дивно... А я нічого не знаю про мій конфлікт із Віктором Андрійовичем! Була певна зміна кольору, але це було пов'язано з особливостями протікання захворювання пацієнта і процесами, що відбуваються в шкірі. Крім цього, утворення кіст призводило до застою крові в шкірі – вони займали весь простір і здавлювали кровоносні судини, що підсилювало ціаноз, тобто потемніння.

– Ви змогли на той момент визначити, які саме процеси проходили в організмі пацієнта?

– Я знала цілком чітко, що в мого пацієнта не захворювання шкіри, а реакція шкірного покриву на інтоксикацію, причина якої мені була невідомою. Це не просто захворювання, що раптом з'явилося і його можна лікувати, а патологічний процес, тобто хвороба, що знаходилася на визначеній стадії розвитку.

Зробити яку-небудь медичну процедуру, що кардинально поліпшує зовнішність, на жаль, було неможливо, оскільки щодня з'являлися нові елементи. Розмови про те, чому президент не займається

своєю зовнішністю, я особисто сприймаю дуже болісно, оскільки щодня ми відвойовували у хвороби буквально міліметри шкіри обличчя і тіла.

Наприклад, лазерне шліфування не можна було робити, тому що постійно з'являлися нові кісти, і ніякий зовнішній вплив не міг зупинити цього процесу.

Моя завдання полягало у створенні фундаменту, щоб надалі Віктор Андрійович виглядав краще. І в правильності такого підходу ви можете сьогодні переконатися.

У грудні я бачила ерозії, ранки і шкірочки. Як мені пояснили, вони виникли на місці проведеної перед цим пробної лазерної процедури.

Пізніше доктор Сора говорив мені, що в Женеві вони зробили Віктору Андрійовичу пробну лазерну процедуру на декількох ділянках шкіри обличчя. Через два тижні на цьому місці ще залишалися рани. І мені потрібно було їх виликувати, щоб

можна було хоча б нанести грим, оскільки, коли є відкриті рани, грим наносити не можна, щоб уникнути інфікування.

– Коли Президент купався в отолонці, на його тілі не помітні сліди хвороби. Тоді вони були, чи уражене було лише обличчя?

– На час нашої першої зустрічі в грудні висип був у пахових ділянках, на шиї, на обличчі і на вušних раковинах. Пізніше вони з'явилися на тій частині голови, що вкрита волоссям, на грудях, на спині і ногах. З кожним місяцем займали усе більшу і більшу площу. Пік висипань припав на березень-червень 2005 року, коли на тілі практично не було живого місця.

– Висип на обличчі і на тілі був ідентичним?

– Висип ідентичним був по всьому тілу, але з особливостями протікання, що залежали від місця розташування. Таких глибоких кіст, які були на спині, на стегнах, не могло бути, наприклад, на волоссяній частині голови і на обличчі. Через те, що шкіра там прилягає дуже щільно до кістки, у цих місцях фізично не може розвиватися кіста розміром з горіх.

– Це не могло бути проявом різних хвороб?

– Ні. Клінічно початкова фаза скрізь була однаковою.

– Чому в підсумку сліди хвороби залишилися тільки на обличчі?

– Насправді ці дрібні рубцеві зміни є по всьому тілу. Інша справа, як реагує шкіра, і як іде регенерація, тобто процес відновлення. Рубці поступово регресують. На тілі це відбувається швидше.

– Від чого Ви лікували Віктора Ющенка?

– У грудні я лікувала Віктора Андрійовича від тих проявів на шкірі, що спостерігала. За допомогою відповідних медичних процедур, що могли прискорити вирішення того патологічного процесу, що спостерігався у пацієнта. Це було дренажування кіст і загоєння ран.

– Який попередній діагноз Ви поставили Віктору Ющенку?

– Реактивна (тобто пов'язана з впливом якогось екзогенного, зовнішнього токсину) зміна шкіри у вигляді дифузійного акнеподібного висипу, одиничних і зливних кіст.

На час приходу до мене ні клінічних проявів герпесу, ні інших шкірних захворювань у Віктора Андрійовича не було. У мене є фотодокументація, яку, за необхідності, я можу пред'явити і довести, що клінічно у грудні перерахованих вище дерматологічних захворювань у Віктора Андрійовича не було.

– Ви особисто робили пацієнтові якісь аналізи у вашій клініці?

– У грудні – ні.

– Я не зовсім розумію... Віктор Ющенко не був простим пацієнтом, і Ви не могли не усвідомлювати відповідальності, що на Вас лежить. Як можна було починати лікування, не роблячи ніяких попередніх аналізів?

– На початку лікування проводити якісь клінічні аналізи не було необхідності.

– Але ж Ви призначали йому якісь лікування, пацієнтові вводилися якісь препарати...

– Ми користувалися тільки локальними анестетиками. Якщо ж говорити про системне лікування, то на грудень Віктор Андрійович уже приймав те системне лікування, що йому було призначено в Женеві. Знеболюючі препарати були складовою цього курсу лікування, оскільки біль був колосальним. Ніхто не може жити, постійно відчуваючи страшний біль.

– Але навіть якщо використовували локальні засоби, Ви повинні були знати реакцію його організму на ці препарати. Ви повинні були розуміти ризики? Невже не проводилися жодні аналізи?

– Для цього не потрібно брати додаткові аналізи. Ми робили пробу на чут-

ливість, щоб довідатися, чи немає у пацієнта алергії.

– Я правильно розумію, що у Вашій клініці у Віктора Андрійовича не бралися жодні аналізи?

– У грудні – ні. Але пізніше у клініці я проводила забори крові, шкіри, вмісту кіст і навіть волосся. Але жодні дослідження, крім аналізів сечі і крові, я не проводила. Усі проби в запечатаних контейнерах віддавала відповідальній особі.

– Хто це був?

– Начальник охорони Президента Павло Альошин.

– Вам пояснювали, для чого робите забори?

– Ні. Мені було поставлене завдання доктором Сора зробити забір крові Віктора Андрійовича в спеціальні контейнери. Складно уявити використання цих проб для чогось іншого, крім додаткових досліджень. Кров охолоджували в спеціальних термосах і відвозили в аеропорт, оскільки рівень лабораторій в Україні не дозволяє говорити про можливість додаткових досліджень.

– Де ще Віктор Ющенко проходив лікування в Україні?

– Ніде. Тільки у мене в клініці лазерної медицини на бульварі Шевченка, 17. На нашій же базі проводив необхідне лікування доктор Сора, коли приїжджав в Україну. На той момент Віктор Андрійович не обслуговувався навіть у 4-му управлінні. Не ходив туди і пізніше, коли вже був президентом.

– Чому?

– Це було його рішення. Віктор Андрійович не ходив туди доти, поки там не відбулися певні кадрові ротації.

– Він не довіряв лікарям, котрі були там?

– Мені складно оцінювати дії Президента. Якось була досить серйозна ситуація: порушення ритму серця. Коли я його діагностувала, то сказала, що потрібно лягти на стаціонар. Віктор Андрійович категорично відмовлявся. Я все-таки наполягла, і ми поїхали в 4-е управління.

Довелося привезти туди необхідних консультантів, а також контролювати результати аналізів і кардіограми по телефону з женецькою клінікою. З Женеви підтвердили, що аритмія є одним з можливих токсичних проявів впливу діоксину на серце. Приступ вдалося швидко зупинити, а наступного дня ми вже полетіли в закордонне відрядження.

– Операції, які проводили Ви, відносяться до числа тих 24-х, про які вже говорилося?

– Ні. У Женеві проводилися операції під загальним наркозом, у деяких я брала участь. Ті втручання, що я робила сама в Києві, проходили під місцевою анестезією, і їх було значно більше: два-три рази на тиждень по кілька годин. Це набагато більше 24-х.

– Чим операції в Женеві відрізнялися від того, що робили Ви?

– Принципово – нічим. Відрізнялися обсягом втручання і видом знеболювання. Крім цього, у Женеві проходило вилучення

жирової тканини, оскільки після проведення досліджень різних тканин було доведено, що саме в жировій тканині найвища концентрація діоксину.

– **Хто проводив ці операції?**

– Група лікарів із Женеви під керівництвом доктора Сора. На операції одночасно працювало 5–6 хірургів, включаючи і мене, щоб за мінімальний час дренувати максимальну кількість кіст. Більше з України фахівців не було.

– **А хто в лікарні знаходився поруч з Віктором Ющенком під час цих поїздок?**

– Тільки я. Увесь час, поки я працювала, цілодобово знаходилася в лікарні разом з Віктором Андрійовичем для того, щоб контролювати лікування і, якщо потрібно, пояснювати Віктору Андрійовичу, для чого необхідні ті або інші процедури.

– **Хтось перевіряв, що Ви із собою возите в поїздах, які препарати вводите?**

ОЛЬГИ БОГОМОЛЕЦЬ

– Так. Моя валіза була завжди під спостереженням і контролем. Знаходилася або в мене в руках, або в охорони. А перелік медикаментів був доступним для перевірки.

– **Ви кажете, що в Україні неможливо проводити подібні додаткові аналізи. Що маєте на увазі: у країні немає подібної техніки чи лабораторії просто не сертифіковані?**

– Наскільки мені відомо, для проведення токсикологічних досліджень найвищого ступеня складності лабораторії недостатньо оснащені.

– **Розкажіть, яка у Вас освіта?**

– У 1989 році я закінчила лікувальний факультет Київського медичного інституту, у 1991 р. – клінічну ординатуру з дерматології. У 1993 р. – захистила кандидатську дисертацію з проблем алерго-дерматозів, у 1994 – курс дерматопатології в інституті Бернарда Акермана в США, у 1997 – курс екологічної дерматології в Пенсильванському університеті (США). У 2003 році я захистила докторську дисертацію на тему вад розвитку шкіри. Крім медичної, у мене вища освіта з психології.

– **Складається враження, що Віктора Ющенка за весь час його хвороби постійно лікували тільки дерматологи, люди, які фактично упорядковують його зовнішній вигляд. І у вас, і в Ростислава Валіхновського, і в Сору первинна освіта – дерматологія. А хто лікує президента від того, що з ним сталося?**

– "Медичний консиліум". Є один відповідальний, він збирає лікарів, які потрібні для прийняття правильного рішення. На цих консиліумах у Женеві був і кардіолог, і токсиколог, і травматолог, і анестезіолог, і всі необхідні фахівці.

– **Але чому всіх їх очолював дерматолог Сора, а не, скажімо, травматолог або токсиколог?**

– Питання не в тому, хто лікар за спеціалізацією. А в тому, наскільки фахівець може системно мислити. Доктор Сора – дерматолог зі світовим ім'ям, котрий зібрав кращих міжнародних фахівців.

– **Але знов-таки, Ви знали його як дерматолога. Ви ж не знали його як токсиколога?**

– А токсикологи були інші. Повторюю, основні прояви хвороби Віктора Андрійовича були дерматологічними. Основне, що турбувало пацієнта, – це зміни на шкірі. Відповідно, те, що пацієнта турбує, той лікар повинен бути провідним.

– **Але який фахівець лікував Ющенка конкретно від діоксинового отруєння?**

– Консиліум. Адже досвіду лікування такого отруєння просто немає. До того ж, у природі немає протитотрути кіст від діоксину. Тому лікування шукали колегально.

– **Під час перебування в Женеві з вами говорили про причини хвороби, чи робочою була єдина офіційна версія про діоксин?**

– Інших версій не було. На консиліумах обговорювалися графіки зміни концентрації діоксину в крові. Після того, як робилася операція і вилучалося жирове депо, робили повторний аналіз.

На підставі обстеження різних тканин було доведено, що в шкірі діоксину немає. Зміни в шкірі є, а самої речовини немає, оскільки вона діє опосередковано, реакція проходить по ланцюжку. Найбільша концентрація діоксину була в жировій тканині. І ця жирова тканина механічно вилучалася для зниження вмісту діоксину в організмі.

Потім лікарі збиралися й обговорювали динаміку аналізів. П'ять-вісім фахівців. Це були й анестезіолог, і кардіолог, і травматолог, і патолог, тому що внаслідок інтоксикації були тимчасові зміни в різних органах.

Наприклад, був бурсит – накопичення рідини в суглобних сумках. У Віктора Андрійовича були уражені обидва ліктьові

1996 році в Японії, де описуються клінічні прояви харчового отруєння діоксином у сотень пацієнтів, аналогічні тим, що я спостерігала у Віктора Андрійовича в 2004–2005 роках, тільки в легшому ступені.

– **Але ж книга не може бути доказом отруєння Президента...**

– Я побачила в книзі аналогічні з випадком у Віктора Ющенка дані навіть за клінічним протіканням захворювання. Тому я не можу виключити, що, очевидно, тією речовиною, що потрапила в організм, був діоксин. Щоправда, у японській книзі називається ціла група речовин, до складу яких входить діоксин.

Якщо ви або хтось інший запропонуєте мені ще якусь книгу, написану професіоналами, що видана, підтверджена і є науковою працею, і де буде описаний прояв такого ж захворювання, з описом ступенів важкості, особливостей клінічних симптомів залежно від отриманої до-

ного болю у верхній половині живота, ні нудоти і блювоти, ні посилення болю при порушенні дієти протягом усього часу, що Віктор Андрійович був під моїм наглядом, не було, а особливої дієти він не дотримувався.

При панкреатиті ж будь-яке порушення дієти неминуче призводить до загострення.

Діагноз "панкреатит", який Віктору Андрійовичу ставили раніше – це було вчасно нерозпізнане токсичне ураження підшлункової залози, що згодом відновила свою функцію.

– **Є версії про те, що хвороба Віктора Ющенка – це наслідки невдалої косметологічної чи пластичної операції.**

– Це неможливо, тому що жодна пластична операція або косметологічна процедура не може дати таких наслідків. У кожній процедурі є свої можливі ускладнення і побічні ефекти.

Але ті клінічні прояви, що були в мого пацієнта, не могли бути наслідком жодної з них.

У клініці протягом уже багатьох років ми проводимо усі відомі світові практичні види пластичних операцій і косметологічних процедур. Усі косметичні ін'єкції, що робляться у світі, ми теж успішно робимо в клініці. У тому числі і багатьом політикам.

І, на жаль, дія процедур завжди тимчасова, і жодна з них просто не може дати таких наслідків, які були у Віктора Андрійовича з огляду на механізм взаємодії з тканинами.

Наприклад – "Ботокс". Це препарат, що тимчасово розслаблює м'язи і розгладжує зморшки. Є пацієнти, яким були зроблені вже тисячі таких ін'єкцій. Таких пацієнтів у світі мільйони. Але ніде і ніколи, у жодного пацієнта не було такої побічної реакції, як у Віктора Андрійовича, оскільки "Ботокс" може тільки розслабити м'язи.

А з побічних ефектів може бути короткочасна втрата тону м'язів в області ін'єкції. Наприклад, зробили ін'єкцію в чоло, щоб розгладити зморшки, а одна брова піднялася трохи вище, або інша опустилася трохи нижче. І це все.

Більше того, ці ін'єкції мають короткостроковий ефект, тобто, зробивши таку ін'єкцію, ви ніколи не можете вилікуватися від зморшок назавжди. Тому будь-який побічний ефект триває не більше 3–4-х місяців.

– **Я знаю, що коли Віктор Андрійович до Вас прибув, у нього був дуже сильний набряк обличчя.**

– Так.

– **Деякі лікарі, з якими я спілкувався, говорять, що це могло бути наслідком введення пацієнтові гідрокортизону.**

– По-перше, гідрокортизон – це препарат, що знімає набряки. По-друге, з моменту нашої зустрічі ніяких ін'єкцій гідрокортизону не було, а по-третє – мені здається, що між "деякими лікарями" і лікуючим лікарем існує величезна різниця.

Крім цього, набряк, звичайно, виникає за рахунок скупчення міжклітинної рідини. А набряки, які я спостерігала у Віктора Андрійовича, були пов'язані з тим, що сальні залози, прикріплені до волосяних фолікулів на обличчі, збільшувалися в об'ємі і зливалися між собою, утворюючи кісти.

Поверхня шкіри ставала нерівною, і зовні це виглядало як набряк. У Віктора Андрійовича дуже сильно були збільшені вушні раковини, щоки, повіки... Це був набряк – вони були щільні, за рахунок того, що на кожному міліметрі були кісти, які доводилося розтинати. Кісти були навіть на слизистій оболонці верхніх і нижніх повік...

– **Висувалася ще версія про можливе захворювання розацеа...**

– Це спроби непрофесіоналів, які намагаються коментувати те, що вони бачили на обличчі.

Мустафа НАЙЄМ
(Подається у скороченому варіанті)
(<http://www.pravda.com.ua>,
16–17 липня 2008 р.)

(Закінчення в наступному числі)

Ольга БОГОМОЛЕЦЬ з Віктором ЮЩЕНКОМ

суглоби. Лікарі наполягали на тому, щоб зробити пункцію, я – щоб її не робити. У підсумку відстояла три тижні терапевтичного лікування, і мені вдалося за два тижні місцевими процедурами в Києві розсмоктати рідину.

– **А в Женеві Вам показували повну історію хвороби Віктора Ющенка?**

– Ні. Я її ніколи не бачила і вона мені була не потрібна – у мене була своя історія хвороби.

– **Під час колеґіуму лікарів версія отруєння діоксином була прийнята остаточно чи були ті, хто сумнівався?**

– Ні, ніхто діагноз під сумнів не ставив.

**"МИ ВЖЕ НЕ ПОБАЧИМО
ВІКТОРА ЮЩЕНКА ТАКИМ,
ЯКИМ ВІН БУВ
ДО ВЕРЕСНЯ 2004 РОКУ..."**

...– **Тобто увесь час, що Ви лікували Віктора Ющенка, Ви не мали уявлення про те, з наслідками якої хвороби ви боретеся?**

– Ви не праві. Ми з Вами говоримо про грудень, тобто про початок моєї роботи. На той момент я розуміла, що якась причина повинна бути, тому що такий процес не міг виникнути спонтанно. У людини, що з'їла якийсь зіпсований продукт, таких наслідків не буває.

І я добре розуміла, що в мого пацієнта не шкірне захворювання, а що ці зміни в шкірі пов'язані з певним токсичним впливом.

Пізніше, у січні-лютому, до мене в клініку з ініціативи Посольства Японії приїхали фахівці з Токіо, які відразу ж, візуально, на підставі клінічних проявів діагностували отруєння діоксином, оскільки мали великий досвід у своїй практиці.

Вони залишили мені унікальну у своєму роді книгу-монографію, видану в

зи, – я готова прочитати цю книгу. І готова вести діалог.

– **У чому була суть Вашого допиту в Генеральній прокуратурі?**

– Я не маю права обговорювати ці питання, оскільки давала підписку про те, що я не буду обговорювати нічого, що там відбувалося.

– **Чи не дивує, що минуло стільки часу, а Вас викликали вперше?**

– Ні, але мені здавалося, що мене повинні були б викликати набагато раніше.

– **Після відвідування Генеральної прокуратури Ви заявили, що це не було харчовим отруєнням. На підставі чого був зроблений цей висновок, якщо ви не робили аналізів?**

– Моя заява була пов'язана не з відвідуванням Генеральної прокуратури, а з заявами деяких ЗМІ.

Що таке харчове отруєння? Це коли людина з'їла зіпсований продукт, і в результаті цього у неї з'явилися ознаки інтоксикації – блювота, діарея – і, через кілька годин або днів, коли організм самоочиститься, всі прояви проходять.

Але якщо з їжею у ваш організм потрапляє щось інше, це вже не харчове отруєння. Це отруєння з їжею, але не їжею.

Ознаки важкої інтоксикації – набагато важчої, ніж харчової, у Віктора Андрійовича були, наскільки мені відомо з його слів, у вересні-жовтні. І, незважаючи на масовану дезінтоксикаційну (таку, що очищає) терапію, що проводилася пацієнтові, – стан Президента тривалий час не поліпшувався, що не сумісне з простим харчовим отруєнням.

– **Добре, давайте проаналізуємо усі версії хвороби Віктора Ющенка. Почнемо з панкреатиту.**

– У грудні ніяких ознак панкреатиту у Віктора Андрійовича не було. Ні вираже-

ГУМАНІТАРИСТИКА

КРІЗЬ ПРИЗМУ
ЛАТИНИЗнакова медієвістична студія
побачила світ
в українському перекладі

Катерина БОРИСЕНКО

Є книжки, що без них годі уявити розвиток людства. Точніше, саме з текстів ми й дізнаємося про те, як людство змінювалося протягом століть, адже в них зафіксовано "дух" епохи. Однак був цілий період, що залишається малознаним, – т. зв. "темні віки", доба середньовіччя, про котре зазвичай говорять як про час релігійних фанатиків і "схолас-тичної" науки, що нищила будь-які паростки живої думки. Та насправді все було інакше – адже саме ця доба справила вирішальний вплив на розвиток європейської культури. Про це йдеться в ґрунтовному дослідженні німецького науковця Ернста-Роберта Курціуса "Європейська література і латинське середньовіччя", яке понад півстоліття тому окреслило перспективу медієвістичних студій, – торік воно побачило світ у львівському видавництві "Літопис" в українському перекладі Анатолія Онишка (на жаль, авторитетний перекладач не дочекався його виходу).

Об'єктом дослідження Курціуса є не лише література, точніше не самі тексти, а проблема періодизації та побудови університетських курсів із історії літератури. Автор порушує проблему легітимності таких понять, як "національна література", "національна культура" чи "національна історія". Ні, він не заперечує самотності кожного народу, яка оприявнюється в книжках, картинах чи скульптурі, як і специфіки перебігу подій у тій чи іншій країні. Але при цьому наголошує, що висмикування кожної окремої культури із загального контексту шкодить не лише повноцінному розумінню національних рис, але й не дає змоги скласти цілісну картину європейської історії. Тому, на думку Курціуса, замість того, аби вивчати німецьку, французьку і т. ін. літературу, культуру, історію, – варто вивчати європейську. Інакше у студента складається враження про певну відмежованість власної історії.

Відтак закономірно зринає питання про витоки національних європейських літератур, – і тут науковець зацентровує увагу на тому, що загалом їхнє "офіційне літочислення" починається десь від 1500 року. "Це так само, якби хтось заповзязвся описати Райн, але обмежився тільки частиною течії від Майнца до Кельна", – пише він. Далі автор править про "серед-

ньовічну" історію літератури, що сягає 1000 року. А потому зазначає: "Куди ж подівся період від 400 до 1000 року?.. Цю частину замовчують, і то з вельми простої причини: вся, аж до дрібних винятків, література цих сторіч написана латиною". Справді, варто згадати, що мова, яка стала своєрідним каменем спотикання у визначенні приналежності тексту до тієї чи іншої національної культури, протягом тринадцяти століть була "офіційною" мовою європейської літератури та науки. Нею створено цілу низку текстів, що відображають літературні уподобання епохи, виказують вимоги, що їх ставила перед авторами тогочасна теорія. Урешті, саме тоді починає формуватися система жанрів. Також у монографії переконливо доведено, що середньовічна література мала за взір античну риторичку, вважала себе її послідовницею, – а отже, про конфлікт двох епох варто говорити з певними застереженнями. Як зазначає автор: "жодна зі стежин європейської історії літератури не є такою малознаною й нетоптаною, як латинська література раннього й пізнього середньовіччя. І все ж на основі історичного уявлення про Європу з'ясується, що якраз ця стежина стає визначальною як сполучна ланка між античним світом, що занепадав, та надто поволі зароджуваним європейським".

Відтак Ернст-Роберт Курціус наголошує на тому, що доба середньовіччя – настільки тонкий організм, що його не

можна "розривати" між різними науками чи різними літературами, вона потребує комплексного підходу. Принагідно зазначимо, що в той час про подібні речі говорив і Дмитро Чижевський у передмові до своєї студії "Український літературний барок" – а, як відомо, вітчизняне бароко мислиться дослідниками в контексті пізнього середньовіччя. У цьому річизі варто вказати й на те, що чи не найбільшим досягненням праці "Європейська література і латинське середньовіччя" сам автор вважав якраз запропонований ним системний підхід до аналізу текстів тієї епохи.

Ведучи мову про значення українського видання Курціуса, можна окреслити кілька домінант.

По-перше, це неоціненне джерело інформації про культуру латинського середньовіччя, адже тогочасні тексти були недоступні вітчизняним дослідникам не лише через мову, а й із суто ідеологічних міркувань, – бо ж той глибоко релігійний струмінь, що проходить крізь них, аж ніяк не узгоджувався з атеїстичною "системою цінностей", донедавна в нас безальтернативною. Відтак про раннє середньовіччя не можна було говорити інакше як про "темні віки", а "темні" – значить, а рїогї нецікаві. На жаль, із подібними міркуваннями доводиться стикатися дотепер. Нібито згадана "система цінностей" давно вже не панівна, та закладені нею "підвалини" щодо вивчення літератури працюють і далі. Тож нам варто поміркувати про зміни бодай в університетських програмах. До речі, тему освіти порушував і Курціус, вимагаючи реформування та порівнюючи сучасні йому (середина ХХ ст.) університетські курси із залізницею 1850 року. Хоча в нас ситуація ще гірша...

По-друге, осмислення української літератури в контексті європейської допомогло би подолати отой комплекс меншовартості, який старанно формується укладачами підручників ще зі школи, – адже в такий спосіб можна чіткіше відстежити її досягнення та визначити пріоритети. Приміром, яскраво увиразнилося б те, що "література з матюками", яку останнім часом нав'язують мало не як "вершинний здобуток" нашого письменства, є в усіх європейських народів, – а ось "Життя святих" деінде ще треба пошукати...

Урешті, саме європейський контекст, можливо, спонукатиме й до розмислів щодо періодизації нашої літератури. Бо якщо у них час національних літератур – "Райн від Майнца до Кельна", то у нас – Дніпро в районі Гідропарку...

Та все ж коли заглиблюєшся в студію Ернста-Роберта Курціуса, де ґрунтовно аналізуються засади європейської літератури, яка постає з античності та латинського середньовіччя, яскраво відчитується закоріненість у цю традицію й нашого старожитнього письменства. Однак для того, щоби пізнати його ще більшою мірою, нам треба відкрити для себе ще й "грецьке середньовіччя".

Навзагал же дослідження Ернста-Роберта Курціуса не лише створює стереоскопічну картину середньовічної літератури, а й спонукає до розмислів над самою суттю понять "європейська" та "національна" література.

ВІД АВТОРА

Б-Р-Р-Р!!!

Христя НАМИСТИНСЬКА,
культуролог

Інколи вміє-таки наш телевізор, як кажуть, влучити "в точку". Себто, зробити щось несподівано вдале – причому оте "несподівано" стосується як глядачів, так і самого телебачення. Цього разу ним видалася реклама "Пепсі", що супроводжується вигуком "Б-р-р-р!!!". Так от, оте "б-р-р-р", стосується не лише якості напою, що від нього (згідно з тією ж такою рекламою) вилазять із орбіт очі й втрачається координація рухів, – воно не менш чудово ілюструє і враження від програм, які ота реклама перериває.

Зокрема від "головної події шоу-бізнесу" останніх тижнів – конкурсу молодих виконавців "Нова хвиля", такої собі спроби Алли Пугачової поєднати ностальгію за совковою "Юрмалою" і створити конкуренцію "Євробаченню". Однак цього разу склалося так, що "найцікавіша" для українського глядача інтрига мала розгорнутися не довкола наших конкурсантів, якими були (б-р-р-р!!!) безголоса й абсолютно не артистична Міка Ньютон та ще безпросвітніше тріо "Закльонкі", витримане в стилі а la Верка Сердючка. Від них годі було сподіватися чогось бодай трохи цікавого, а тому їхній провал абсолютно нікого не здивував.

Ні, головною інтригою була співачка Іріс, що представляла Росію. Чому саме так? Бо взагалі-то, вона начебто "українська співачка" Ірина Розенфельд, яка вдруге "тяжко ображена рідною державою". Вперше її "образи-ли", коли замість неї послали на "Євробачення" подружку, себто Тіну Кароль, а тепер не пустили "бідолашну" репрезентувати Україну в Юрмалі. То що їй, "нещасній", лишилося, як не виступати на конкурсі за країну, яка гідно поцінувала "непересічний" талант, – себто за Росію. Одне слово, б-р-р-р!

Але й це ще не вся "інтрига", а тільки її половина, бо продюсером "зв'єзди" є теж "двічі ображений" (але цього разу вже не "державою", а невдячними підопічними) Олег Чорний. Спочатку від нього втекла, рясно поливши брудом у медіа, Тіна Кароль, себто Таня Ліберман, – а потім її "подив" повторила Аврора із "Барселони", себто Галя із Закарпаття. Суцільне б-р-р-р!!!

Міг би продюсер розчаруватися й податися за шоу-бізнесу, скажімо, в парканобудувальники. Але ні – він не зійшов зі стежки, а продовжив "віднаходити й розкручувати зв'їозд". Ось вам і б-р-р-р!

А взагалі, конкурс був насичений показовою розкішшю – там опинились і Єлена Образцова, й Монсерат Кабальє, й Джо Кокер, – ось лише що вони всі там робили, лишається питанням. Хоча відповідь на нього лежить на поверхні – ілюстрували зв'язки та фінансові можливості Алли Пугачової, точніше, демонстрували її несмак. Тож хоч як крути, а виходить б-р-р-р!!!

Урешті, навіть самих конкурсантів було ніби відсутньо на другий план, вони були банальним тлом для самоілюстрації та самовихвалення "зв'їозд" російської естради. То що можна про все це сказати? Хіба все те ж – б-р-р-р-р!

ТОВ "Гаста" (м. Київ, вул. Мечнікова, 14/1, оф. № 401, код ЄДРПОУ 33013341) **проводить аукціон з реалізації рухомого майна, а саме:**

ЛОТ № 1. Легковий автомобіль HYUNDAI GALLOPER, 1999 р.в., об'єм двигуна 2400 см. куб. Стартова ціна – 27249,60 грн., без ПДВ. Реєстраційний внесок 34,00 грн. (в т. ч. ПДВ) вноситься на поточний рахунок 26002060107657 в КГРУ КБ "ПриватБанк", МФО 321842, код ЄДРПОУ 33013341. Одержувач ТОВ "Гаста". Аукціон відбудеться 29.08.2008 р. об 11.00 за адресою: м. Київ, вул. Мечнікова, 14/1, оф. № 401, у приміщенні ТОВ "Гаста". Кінцевий термін подачі заяв – 28.08.2008 р. до 18.00. Ознайомитися з майном можна щодня (крім вихідних та святкових днів), звернувшись до організатора аукціону. Бажаючим узяти участь в аукціоні необхідно звернутися до організатора аукціону для подання заяв за адресою: м. Київ, вул. Мечнікова, 14/1, оф. № 401. Телефони: 8 (044) 246-45-63, 594-58-69.

ТОВ "Гаста" (м. Київ, вул. Мечнікова, 14/1, оф. № 401, код ЄДРПОУ 33013341) **проводить аукціон з реалізації рухомого майна, а саме:**

ЛОТ № 1. Легковий автомобіль FORD Fiesta, 2006 р.в., об'єм двигуна 1242 см. куб., який знаходиться за адресою: Київська обл., Баришівський р-н, с. Лехнівка, вул. Донецька, 23. Стартова ціна – 38275,00 грн., без ПДВ. Реєстраційний внесок 17,00 грн. (в т. ч. ПДВ) та гарантійний внесок у розмірі 3827,50 грн. (10% від стартової ціни) вноситься на поточний рахунок 26002060107657 в КГРУ КБ "ПриватБанк", МФО 321842, код ЄДРПОУ 33013341. Одержувач ТОВ "Гаста". Аукціон відбудеться 12.09.2008 р. об 11.00 за адресою: м. Київ, вул. Мечнікова, 14/1, оф. № 401, у приміщенні ТОВ "Гаста". Кінцевий термін подачі заяв – 08.09.2008 р. до 18.00. Ознайомитися з майном можна щодня (крім вихідних та святкових днів), звернувшись до організатора аукціону. Бажаючим узяти участь в аукціоні необхідно звернутися до організатора аукціону для подання заяв за адресою: м. Київ, вул. Мечнікова, 14/1, оф. № 401. Телефони: 8 (044) 246-45-63, 8 (044) 594-58-69.

Видавець Конгрес Українських
Націоналістів
Засновник Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебега,
Іван Головацький, Ярослав
Радевич-Винницький, Степан Семенюк,

Адреса редакції: 01001,
вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м. Київ;
тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net
www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36,
м. Київ, тел./факс 235-37-61
Заступник головного редактора
Микола Сергійчук

Реєстраційне свідоцтво:
Серія КВ № 7970, видане Державним
комітетом інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення України
08.10.2003 р.

Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь
Степан, р/р №26008013932801 у філії
"Центральне регіональне управління ВАТ
"Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ,
МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у
комп'ютерно-видавничому центрі
Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видруковано у ВАТ "Видавництво
"Київська правда"
Замовлення №
Наклад 7 000 примірників
Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національ-
ного товаровиробника. За достовірність рек-
лами редакція відповідальності не несе.
Відповідальність за достовірність фактів
несе автор. Редакція не завжди поділяє точ-
ну зору автора. Редакція залишає за собою
право редагувати і скорочувати матеріали.
Рукописи не рецензуються і не поверта-
ються. Листування лише на сторінках газети.